

Γ ΛΥΚΕΙΟΥ ΜΕΡΟΣ Β

ΘΕΜΑ 36.105 (2004 – 2ο)

- α) Η f λόγω του $\ln x$ έχει πεδίο ορισμού το $(0, +\infty)$. Είναι παραγωγίσιμη σε αυτό ως γινόμενο παραγωγίσιμων συναρτήσεων με

$$f'(x) = 2x \ln x + x^2 \frac{1}{x} \Rightarrow f'(x) = 2x \ln x + x \Rightarrow f'(x) = x(2 \ln x + 1)$$

$$\text{Είναι } f'(x) = 0 \Rightarrow x(2 \ln x + 1) = 0 \stackrel{x \neq 0}{\Rightarrow} 2 \ln x + 1 = 0 \Rightarrow \ln x = -\frac{1}{2} \Rightarrow x = e^{-\frac{1}{2}}$$

Άρα η f' μηδενίζεται στο $x_0 = e^{-\frac{1}{2}}$ με

$$f\left(e^{-\frac{1}{2}}\right) = \left(e^{-\frac{1}{2}}\right)^2 \ln e^{-\frac{1}{2}} = -\frac{1}{2}e^{-1} = -\frac{1}{2e}$$

Τα πρόσημα της f' και η μονοτονία της f , φαίνονται στον διπλανό πίνακα

x	$-\infty$	0	$e^{-\frac{1}{2}}$	$+\infty$
$f'(x)$			- 0 +	
$f(x)$			↙ $-\frac{1}{2e}$ ↘	

Οπότε η f είναι

γνησίως φθίνουσα στο $\left(0, e^{-\frac{1}{2}}\right]$ και

γνησίως αύξουσα στο $\left[e^{-\frac{1}{2}}, +\infty\right)$

και παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο στο $x_0 = e^{-\frac{1}{2}}$, ίσο με $-\frac{1}{2}$

- β) Η f' , έχει πεδίο ορισμού το $(0, +\infty)$ και είναι παραγωγίσιμη σ' αυτό ως πράξεις παραγωγίσιμων συναρτήσεων με

$$f''(x) = (x')'(2 \ln x + 1) + x(2 \ln x + 1)' = 2 \ln x + 1 + x \frac{2}{x} = 2 \ln x + 3$$

$$\text{Είναι } f''(x) = 0 \Rightarrow 2 \ln x + 3 = 0 \Rightarrow \ln x = -\frac{3}{2} \Rightarrow x = e^{-\frac{3}{2}}$$

Τα πρόσημα της f'' , η κυρτότητα και οι θέσεις των σημείων καμπής της f φαίνονται στον διπλανό πίνακα

x	$-\infty$	0	$e^{-\frac{3}{2}}$	$+\infty$
$f''(x)$			- 0 +	
$f(x)$			↻ σκ	

Οπότε η f είναι

κοίλη στο $\left(0, e^{-\frac{3}{2}}\right]$ και κυρτή στο $\left[e^{-\frac{3}{2}}, +\infty\right)$

και παρουσιάζει σημείο καμπής στο $\left(e^{-\frac{3}{2}}, f\left(e^{-\frac{3}{2}}\right) = \left(e^{-\frac{3}{2}}\right)^2 \ln e^{-\frac{3}{2}} = -\frac{3}{2}e^{-3}\right)$

δηλαδή στο $\left(e^{-\frac{3}{2}}, -\frac{3}{2}e^{-3}\right)$

- γ) Είναι

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} x^2 \ln x = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{\frac{1}{x^2}} \stackrel{\text{DLH}}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\frac{1}{x}}{-\frac{2}{x^3}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2}{-2x^2} = \lim_{x \rightarrow 0^+} -\frac{1}{2} = 0$$

και

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} x^2 \ln x = (+\infty) \cdot (+\infty) = +\infty$$

Τα πρόσημα της f' , η μονοτονία, τα ακρότατα και τα όρια της f στα άκρα του πεδίου ορισμού της φαίνονται στον διπλανό πίνακα

x	$-\infty$	0	$e^{-\frac{1}{2}}$	$+\infty$
$f'(x)$			- 0 +	
$f(x)$		0	$-\frac{1}{2e}$	$+\infty$

Οπότε

$$\text{στο διάστημα } A_1 = \left(0, e^{-\frac{1}{2}}\right] \text{ είναι } f \searrow \Rightarrow f(A_1) = \left[f\left(e^{-\frac{1}{2}}\right), \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) \right) = \left[-\frac{1}{2e}, 0\right)$$

$$\text{στο διάστημα } A_2 = \left[e^{-\frac{1}{2}}, +\infty\right) \text{ είναι}$$

$$f \nearrow \Rightarrow f(A_2) = \left[f\left(e^{-\frac{1}{2}}\right), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right) = \left[-\frac{1}{2e}, 0\right)$$

$$\text{Επομένως το σύνολο τιμών της } f \text{ είναι το } f(A) = f(A_1) \cup f(A_2) = \left[-\frac{1}{2e}, +\infty\right)$$